صحیفهٔ (۱)　(سال دوم)　شمارهٔ (۱۵)

قیمت سالیانه
دار السلطنهٔ کابل ۷
روپیه کابلی
در اطراف داخلهٔ مملکت
۱۱ روپیهٔ کابلی
(در خارج مملکت)
۱۳ روپیهٔ کابلی
(هر هفته یکبار)
(نشر میشود)
قیمت یك نسخهٔ آن
در کابل ۸ پیسه میباشد
اوراق که درج نشود
(اعاده نمیشود)

امان افغان

١٣٣٧

(سرمحرر)
(پاینده محمد)
(فرحت)

اداره خانه
ده افغانان کابل

(همه امورات تحریریه)
(به اداره خانه)
(بنام مدیر)
(فرستاده میشود)

(دورهٔ امن وامان پاینده باد)
(فرحت افغانستان پاینده باد)

تاریخ شمسی ۸ میزان ۱۳۰۰ شمسی　تاریخ ۲۸ محرم الحرام ۱۳۴۰ قمری
تاریخ انگریزی ۱ اکتوبر ۱۹۲۱ عیسوی

اتخاذ از اخبار الکمال

مابعد از شمارهٔ (۱٤)

(خطابه سوم هرقل در موقع سقوط)

(حمص و وقعهٔ یرموك)

مسلمین بسرعت برق فتوحات خود، ...را در شامات پیشرفت میدادند و هرقل ... با کمال جدیت به تجهیز اردو مشغول ... از تمام دول مسیحیه استمداد جسته بود ... مور وملخ از اطراف بپای تخت ... قشون دفاعیه احضار میشد وبا این قوه باز ... کاری ازپیش نمیبردند خصوصا (ماهان) ... ارمنستان قشون امدادیه زیادی تدارك نموده بود وبا آن قشون رهسپار دربار هرقل گردید ودر موقع سان ودرك حضور هرقل افواج پس از تعظیمات سلطنتی بگریه در آمدند ورقت کردند هرقل با حضور پادشاهان مسیحیه دران مقام خطابه ذیل را بمسامع سپاهیان میرساند

ای مؤمنین بدیانت نصرانیت وفرزندان آب معمودیت (مقصود غسل تعمیدات که اول اسرار دین مسیحی وباب نصرانیت است وآن شستن طفل وغیره است با آب بنام ابن روح القدس) من مخصوص شمارا ازاین طایفهٔ عرب تحذیر وبیم دادم که از

آنها غافل نباشید وشما قبول نکردید قسم بحضرت مسیح وانجیل صحیح وقرآن ومذبح ما (مقصود شعائر مذهبیه است) که اگر این پیش آمد ها ناچار این طایفه عرب هم بین پایتخت مرا هم خواهند گرفت این گرسنه ها چه فایده دارد گرسنه کار زنان است من سپاهیان بی اندازه بخشید قوه وتجهیز لشکر برای شما نمودم که در قدرت هیچ یك از پادشاهان دنیا نبوده

وبه بذل مال ورجال در راه دفاع از دین وناموس شما همه نوع مساعدت را کردم پس شما هم مقتضی هست از گناهان خود برای مسیح توبه کنید ونیت خود تان را در بارهٔ رعیت صاف ویك قرار دهید وظلم وستم بیکدیگر نکنید و در جنگ ثبات ورزید وصبر نمائید وبهمدیگر مکر نکنید حسد نورزید خود پسند نباشید که عجب وحسد برهیچ قومی داخل نشد مگر آنکه آنهارا مخذول نمود واگر اجازه بدهید من از شما میخواهم یك سؤال نمایم وخصوصاً هم از شما جواب آنرا میخواهم با آنکه نفرات شما از عربها بیشتر وغیرت شما از آنها بیشتر چادر ودستگاه ولوازم اردو گشی شما از عربها بیشتر وقوت شما از عربها بیشتر است اخر جهت چیست که این گونه خذلان شمارا فرا گرفته است که از همه فروتنها شکست میخورید وعقب نشینی اختیار میکنید.

ایرانیها — ترکها — ژرمنها از سطوت شما لرزان واز جنك وخصومت شما خایف وهراسان بودند وکراراً بقصد مملکت شما یورش آوردند وشجاعت وشهامت شما آنهارا شکست وبخاك خودشان رجعت داد واکنون این عرب لختی گرسنه شکم بی اسلحهٔ بی قابلیت که شماره کم دارند وضعیف ترین طوایف هستند چنان برشما چیره وفایق آمده اند که در فرونت بصری — حوران — یوم اجنادین — دمشق — بعلبك — حمص برشما غالب آمده اند وان شهر هارا از شما گرفته اند سؤال من این است جهت این شکست هارا با آنهمه استعداد فوق الذکر بدانم که برای چه عربها غالب هستند وشما مغلوب

شاه که خطابهٔ خویش را بسؤال فوق خاتمه داد یك سکوت وبهتی در تمام اردو ومیان ملوك حاضر در کاب حکمفرما گردید (کان علی رؤسهم الطیر) هیچ کس نفس نکشید وسری حرکت نداد کفیش داماد بزرگی که حاضر مجلس بود به (هرقل) عرض کرد ای پادشاه آیا حقیقتاً نمیدانی که برای چه عربها برما مسلط شده اند شاه فرمود نه بحق مسیح علت را هنوز نفهمیده ام.

یك یاد کار قیمتدار تاریخی ارکان مجلس بزرگ ملی ترکیه بنام اهالی سامسون بجمعیت اعضا سفارت دولت مستقله افغانیه در هیئت مرکزیهٔ جمعیت مدافعه حقوق که از طرف عالیقدر عزت مآب سلطان احمد خان سفیر دولت مقدسه افغانستان مقیم اناطولیا واصل ادارهٔ امان افغان گردیده است

حوادث داخلیه

تعین قونسل دولت علیهٔ معظمهٔ افغانستان در مشهد مقدس

جناب عالیقدر محترم عبدالباقی خان از حضور اعلیحضرت پادشاهی بقونسل گری دولت علیهٔ معظمهٔ افغانستان در مشهد مقدس مامور وسرافراز گردیده انشاءالله درهمین روز ها بماموریت خود عازم آنصوب خواهند شد

(انعقاد مجلس تعزیه در عاشورا)

مجالس عزا که همه ساله در ایام عاشورا ازروز اول الی دهم ماه محرم، ازطرف قوم جلیله‌اثناء عشریه که‌بمذهب تفضیلیه‌قایل‌اند بدارالسلطنه کابل منعقد می گردید : بنابر هیجان مرض هیضه که از روی تجارب قلبیه بیدائش دراجتماع نفوس‌زیاد ملاحظه شده لهذا در هذه السنه بدارالسلطنه صورت انعقاد نه پذیرفت

فاماحضور غمخواری‌ظهوراعلیحضرت غازی اتحاد کوش افغان روا نداشت :— تابکلی ترک (این تعزیه داری که یکی از امور ضروریه مذهبی برادران اسلامی اثنا عشریه ماست) کفته شود .

باری ازششم ، تاروز دهم‌ماه محرم در محل فراشهای یعقان که در آنجا صورت تخفیف داشت مجلس تعزیه بریاست جنابان سیادت پناه آقا میرآقا خان ، وشیخ محمد رضا خان ، وملاحسین قل‌خان ، که‌ازجمله معززین این طایفه شریفه میباشند ، بامر وارادهٔ سنیهٔ ذات شاهانه تشکیل یافت . تا روز دهم‌شیعه وسنی‌که (امروز پردهٔ‌جهل وسفاهت را ازمیان برداشته چون برادر اعیانی جزولاینفك همدیگراند) همدردانه بسو کواری مشغول بودندبروزد هم‌ذات شوکتسمات شهریاری‌رونق افزائی‌مجلس همدردانه اظهار مرحمت نمودند مکتوبی بروفق همین مطلب بایك بارچه ادبیات از طرف ادیب اریب شیخ محمد رضاخان نیز بادارهٔ عاجزانه ما رسیده که عیناً درذیل سطور هذا برای آکاهی قارئین باتمکین خویش نقل مینمائیم .

عیناً مکتوب

هوالله تعالی

رموزدان‌سفیدی وسیاهی‌وسوادالعین دیدهٔ آکاهی ادیب فاضل ولبیب کامل مدیر محترم امان‌افغان جناب‌پاینده محمدخان‌فرحت اطال‌الله عمره‌راهمواره بافکار‌عالیه‌وانوار خیالیه فرح بخش قلوب ابنای وطن ونور افزای بصارت مرانحمن میخواهم

چون امسال در ایام عاشورا ، بسبب عارضه‌وبا ، اجتماعات مجالس تعزیت داری فرزند رسول خدا که همه ساله در ایام محرم درکابل‌اجرا می‌شدرعایةً لحفظ‌الصحة تعطیل‌وعوض آن درمحل فراشهای یعقان ازششم‌ماه محرم‌تاروز دهم‌محرم‌مجلس‌تعزیت تشکیل شده بود که ازکوایف‌مجلس‌مذکور وتشریف‌آوری اعلیحضرت شهریارغازی وشیوهٔ همدردانه واخلاق مرضیه شاهانه واحترامات ذوات فخمیه وبیانات‌متحدانه که در مجلس مذکور بظهور رسیده البته مستحضر خواهند بود .

جنابان محترمان سیادت پناه آقا میرآقاخان وملاحسینقل خان واین حقیر فقیر برای ذکروبیانات مجلس مذکورتعیین‌شده‌بودیم حقیر بعلت رنجوری طبیعت از ادراك شمولیت آن‌مجلس محروم‌ماندم روزعاشورا که اندکی تخفیف عارضه شده بود حاضر وشامل شدم بسبب ضعف‌مزاج وبملاحظه اینکه وقت برای محترمانم تنك نشود وبیاناتشان ناقص نماند بهمین چند شعرکه در روز قبل بخاطر قاصرم عجالتاً خطور کرده بود اکتفا ورزیده ازروی مسوده آن مختصراً برای محترمین وحاضرین‌مجلس قرائت کردم بعد ازین ذاکرین کرام داد فصاحت وبلاغت دادند واز بیانات اتحاد عالم اسلامی ومراحم ذات شاهانه حضاررا مستفیض ساختند خصوصاً حضرت مدیر محترم خارجه جناب عبدالهادی خان از بیانات شافیه وکافیه وخصایص حمیده ذات شاهانه بکمال لطاقت و فصاحت وبلاغت معناً ولفظاً حاضرین را محظوظ فرمودند اگرچه من‌حسب‌اللفظ متغایربودم لاکن من حسب‌المعنی بیانات هریك بیك نقطه (اتحاد واتفاق اسلامی) راجع می شد عبار اتناشتی‌وحسنك واحدوکل‌الی‌هذاالجمال بشیر — این کمترین کاملاً نقل‌ان‌اشعار را که بعضی را خوانده بودم برای آن محترم فرستادم که اگر لازم صحایف اخبار خود بدانند مندرج فرمایند امارجامی کنم‌که من‌اوله‌و آخره بهمان ترتیب و بعضی اشا رات که بآیات و احادیث شریف شده به تعداد هندسه معین فرموده درتحت آن تشریح فرمایند اگرسهوی‌ویاقصوری‌رفته باشد بذیل اغماض بپوشند ودراصلاح آن بکوشند ولیس تری‌عین‌الکریم‌سوی‌الحسن والسلام حقیر فقیر شیخ محمد رضا یوم سه شنبه ۲۷ ماه سنبله ۱۳۰۰

ادبیات درصفحات اخیره‌درج میباشد

نظامنامهٔ تشکیلات اساسیه افغانستان

مابعد از شمارهٔ (١٤)

— (مدیریت مستقله طبیه) —

قاعدهٔ ۱۰٦ — : مدیریت مستقله طبیه درامور صحیهٔ افغانستان صرف مساعی میباشد

قاعدهٔ ۱۰۷ : — وظایف مدیریت مستقله طبیه بقرار ذیل است :

اول — بقدر ضرورت جلب و استخدام اطبای متخصصه ، از خارج برای محافظه صحت عمومیه مملکت .

دوم — فرستادن نوجوانان افغانی بممالک اجنبیه برای تحصیل طبابت وعطاری .

سوم — کشادن یك یك شفاخانهٔ مخصوص برای عجزه وفقرای ملت ، در مرکز و ملحقات آن

چهارم — تأسیس نمودن (دیسپانسرهای عمومی) یعنی معاینه خانه‌های رایگان طبی بغرض سهولت مراجعت اهالی به اطبا .

پنجم — تشویقات نمودن به کشادن عطار خانه های خصوصی ، برای اینکه اهالی دوا را بدرجهٔ کافی ، و قیمت ارزان تدارك کرده توانند .

ششم — کشادن یك مکتب (قابلات) در مرکز سلطنت برای جلوگیری واقعات مدهشه که بباعث قابله های نادان درمیان نسوان بعمل می آید

هفتم — تأسیس کردن یك (باقتریولوژی) خانه برای اجرای تدقیقات خرده بینیه واستحضار کافهٔ ادویه زرقیه یعنی (سیروم)

هشتم — بوجود آوردن یك (دایرهٔ رونتکن) و یك (کیمیا خانه مکمل) در نفس پای تخت .

نهم — فرستادن هیئت های طبیه سیار برای محافظهٔ صحت اهالی قریه ها ، و قبایل کوچی .

دهم — اتخاذ نمودن تدابیر مانعه و دافعه برای رفع وجلوگیری بیماریهای ساریه ، و امراض متعدیه که در داخل مملکت ظهور نماید .

یازدهم — تعیین مدت قرانطین ، واداره نمودن قرانطین خانه‌هائیکه دروقت ظهور وبا و طاعون ، در مملکت های مجاور بنقاط لازم ساخته میشود .

قاعدهٔ ۱۰۸ : — در دایرهٔ مدیریت مستقله طبیه ، بقدر لازم شعبه‌ها ودر تحت ریاست مدیر مستقل آن یك (مجلس امور صحیه) مرکب از اطبای متخصصه که در مرکز سلطنت اقامت دارند برپا میشود

حوادث خارجیه

عالم اسلام

(هندوستان)

اعلان حاکم علاقه کالی کت مظهر است که در مقام نیلمبر قریب دوازده صد یاغیان جمع شده برای حفاظت مقام مذکور تیاریها می کنند ـ درحصه‌های دور ودر از مقام ارتاد والواند جور وجپاو جاریست همچنان یك گروه کثیرالتعداد به ماتحتی جیمبر اساری نام در مقام میلاتو موجود است ـ خطر حملهٔ مقام پال کهات که در دلها پرورانیده میشد بالکل غلط برامد اگرچه شورش درانجام موجود است مگر بسبب تاراج وجور نمودن کدام های غله بسیاری فاقه شده بگرسنگی خواهند مرد

(شورش در میرته)

پیره زالی برای خرید غله در دکانی رفته غله خرید ـ در مقداری اصل آن چند سیر کم برامد ـ پیره زال از کمی غله خود نزد کوتوال شاکی شده تو بخنامه حاصل داشته برای دکاندار نشان داد — ساعتی نگذشته بود که مردم مسلمان ، هندو وغیره دکان کفروش را چاپیده دست به تاراج دیگر دکانها درازیدند نتیجه این بحدی رسید که یك یغما گری عامه را اظهار میکرد تا کوتوال شهر واقف شده بالای تاراج کنندکان دررسید قریباً چندلك روپیه مال وغیره را چاپیده بردند ـ بعضی میگویند که بحضور کوتوال هم این حادثه درروی کار بود مگر از اعلان مجریه تردید آن میشود

(وکیل)

(شکست وتلفات یونانی)

لندن ۲۱ سنبله ـ نامه نگار اخبار تایمز از قسطنطنیه می نویسد در معرکهٔ شدیدی که درین ترکان ویونان رخ داد یونانیان بطرف مغرب شکست خوردند یقین میرود که درین محاربهٔ سخت هژده هزار یونانی وده ۱۰ هزار ترك مقتول شدند خبر سمرنا مظهر است : ـ یونانیان بیاری پیشرفت خودرا (بطرف انگوره) مجدداً وبلندیهای مهم کوهی کرده میرود لکن بمقابله ترکان احرار نقصانات مهمی برداشته میروند یقین است که مصطفی کمال غازی بمخالفت یونانیان قوه تدافع زیادرا داراست چون محاربهٔ پیاپی درین ترکان ویونانیان بوقوع پیوسته است سیاسیون زمان می گویند که تا ترتیب وسرشته افواج واذوقه وغیره سامان حربی دربین متخاصمین مذکور نشود جنگ فیصله کن بعمل نخواهد آمد

(پاینیر)

(مشکلات متحدین در قسطنطنیه)

دراخبار سټیتس مین ترقیم یافته که از طرف نامه نگار اخبار تایمز احوال رسیده اینکه :—

سامان حربیهٔ ترکیه وبسیاری از ذخائر جنگ که در دارالحکومه ترکیه (قسطنطیه) موجود اند درمعرض خطر افتاده اند ـ درینباب دول متحده وافواج انگریزی می گویند که حفاظت آنها دشوار بوده احتمال ضیاع آن میرود چرا که تعداد سازش

کنند کان و نقلاب پسندان روز افزون دیده می‌شوند ـ کشورهای اعلی متحدین تجویز نموده اند که اسباب وغیره ذخائر باید در بحرهٔ مارمورا غرق کرده شوند

(همدم)

(امکان محاربه در بلقان)

جریدهٔ کرانیکا یك پیغام استنبول را شائع کرده است که مابین روسیه و ترکیه وبلغاریه مذاکرات جاری اند تا که در بلقان واناطولیا کارستانهای متحدانه آغاز نمایند می گویند که این امر تصفیه شده که فوج بولشویکی برسرحد رومانیا مصروف عملیات شود وافواج بلغاری و عثمانی در مقدونیا وتهریس بمخالفت سرویا و یونان جنك را آغاز کنند　(پایونیر)

(انقلاب ترکیه)

از قسطنطنیه بتاریخ بیست ویکم سنبله اطلاع رسیده اینکه حکام هیئت تحقیقیه خفیهٔ برطانیا انکشاف یك سازش منتظمه را که از طرف حکومت انقره مددو کمك میرسید . نمودند ـ این سازش را افسران ترك باین مقصد اجرا کرده بودند که بعد از برپاشدن انقلاب در قسطنطیه . تمام سامان حربیهٔ حواله شده را متصرف شوند وافسران اعلی افواج دول متحده کشته شوند در پیغام نامه نوشته بود که جرنیل هارنك تن یك

فهرست این مضمون تقدیم نمود که باید آنها گرفتار شده دربین یك هفته حواله کرده شود تا که در محکمهٔ متحده دعوی شان شنیده شود

(پایونیر)

(کابینهٔ اولین عراق عرب)

از بغداد بتاریخ ۱۳ سنمبر ۲۲ سنبله خبررسیده اینکه بتاریخ بیستم سنبله اعضای کابینهٔ جدید عراق عرب بقرار ذیل منتخب شدند :—

صدر اعظم = نقیب　وزیر داخلیه =
حاجی احمد رمزی　وزیر خزانه =
حسن افندی —　وزیر عدلیه =
نقی بیك سوید　وزیر مدافع =
جعفر پاشا　وزیر امور عامه =
عزت پاشا —　وزیر تجارت =
عبدالطیف پاشا —　وزیر معارف =
شیخ عبدالکریم —　وزیر متعلقه
حفظ الصحت =　سید محمد علی

(پایونیر)

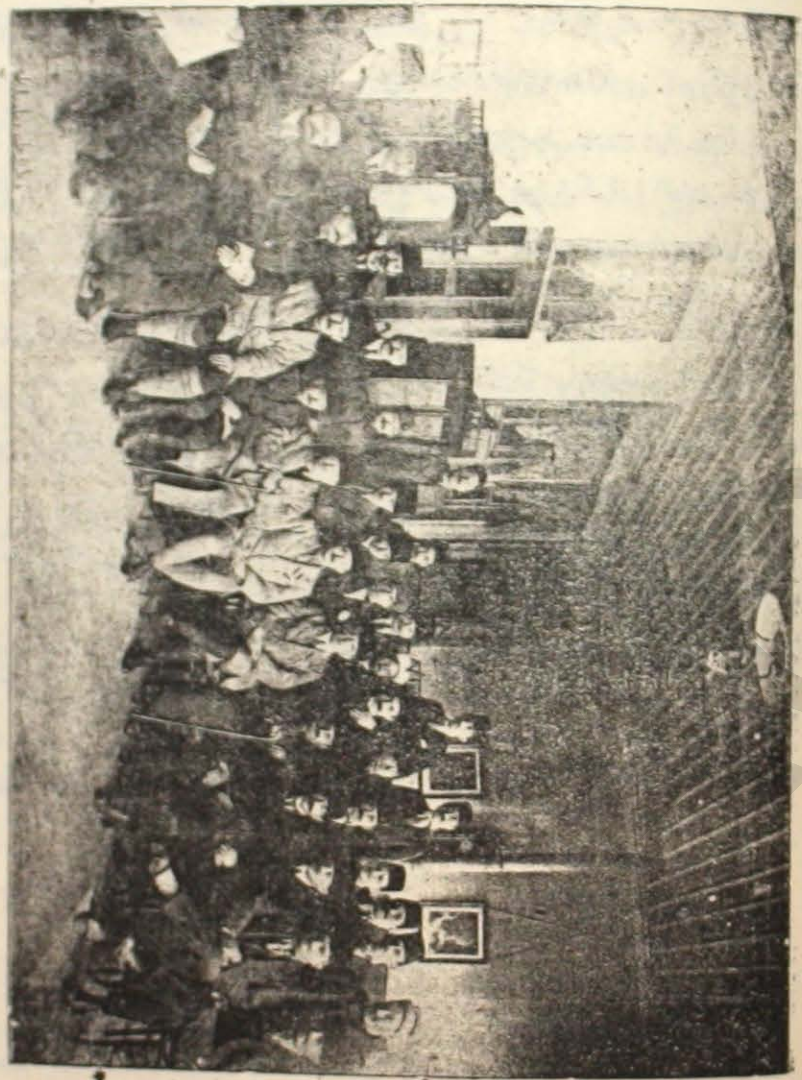
بیان نامهٔ لینن خطاب بجمهوریان شورائی

آذربایجان و گرجستان وارمنستان

پس از تبریکات صمیمانه نسبت بجمهوریان شوروی آن سرزمین . امیدوارم که این اتحاد سرمشق بهمراه ملل عالم باشد که نمونه از آن در بورژوازی دیده نشده ودر طبقات بورژوازی غیر ممکن میباشد هرقدر که صلح فیمابین عمله جات ودهاقین

ملل قفقاز مهم باشد بمراتب مهم تر از همه حفظ وترقی حکومت شوروی است مهم ترین مسئله برای حل این قضیه آن است که کامونیست های قفقاز بحالات جمهوریان خود

شان واقف باشند (که بکلی غیر از اوضاع روسیه شوروی میباشد) وبا یك نقشه که قبلاً او را بفکر ترتیب داده خط مشی روسیه را مطابق احتیاجات وضروریات محل تغییر دهند ـ

یك تصویر یادگار عینیت رموزدن جمعیت عفرمهٔ مرخصه صامسون است که از طرف جناب فخامت انتساب عمری (رئیس هیئت مدافعهٔ حقوق ملیه صامسون) باداره جریده امان افغان واصل گردیده است

جمهوری روسیه شوروی هیچ مساعدت سیاسی ونظامی از هیچ جا نداشت وبالعکس مجبور بود متصل برعلیه تجاوزات ومحاصره متفقین اقدام نماید ـ

۱ جمهوریان شوروی قفقاز مساعدت سیاسی وتا بدرجهٔ هم مساعدت نظامی از طرف روسیه شوروی دارد .

۲ حالیه بیم از طرف متفقین ومساعدت

نظامی از طرف آنها نسبت بقشون های سفید گرجستان و آذربایجان وارمنستان نمیباشد —

۳ جمهوریای قفقاز بیشتر از روسیه فلاحت دارند —

٤ درصورتیکه از نقطه نظر تجارت روسیه باممالك بزرك کپی تالستی (سرمایه داری) هیچ رابطهٔ نداشت دراین موقع قفقاز زودتر میتواند راه خیلی پیداغوده وباسرمایه داران مغرب زمین مبادلات تجارتی بعمل اورد —

همین دلائل کافی است برای اثبات آنکه تاکتیك قفقاز باید غیر از تاکتیك روسیه باشد وازهمین نقطهٔ نظر باید باملایمت فوق‌العاده نسبت به بورژوازی کوچك تحصیل کرده های جدید مخصوصاً نسبت بدهاقین رفتار کرد —

بایستی ازفوائد سرمایه مغرب زمین استفاده کامل بوسیله سیاست مبادله در اجناس نموده نفط ذغال سنك مس وسائر مواد معدنی کوهستانی در قفقاز بسیار است برای امتیازات ومبادلهٔ اجناس وسائل زیادی فراهم است —

این مقصود را بایستی بایك فکر ثابت وعمیقانه برای ترقی حال عملجات ودهاقین تعقیب نمود بایستی باتمام قوا مبادلهٔ اجناس را با ایطالی وامریکا وسائر ممالك تقویت داد ومخصوصاً در امور فلاحتی مواظبت کامل بعمل آورد —

روسیهٔ شوروی اولین سد سرمایه داری بین المللین را درهم شکست ماآورا باجاهدات فوق‌البشریه درمقابل سوسیال ورویسونرها ومولشویك هایکه ازطرف متفقین نسبت بآن‌ها مساعدت نظامی میشد نابود ساختیم —

برای شما رفقای قفقازی نابود کردن این کونه سدها واجب نیست شما میتوانید بااحتیاط کامل یك طریق تازهٔ را ایجاد وبرای نیل باین مقصود از سیاست بین المللین استفاده نمائید — (بامداد روشن)

فرنگستان

یاد داشت سفرا

پیرس ۲۰ سنبله — قنفرانس سفرای دول متحده یادداشتی برای وزیر هنکری درفرانس فرستادکه بسبب افعال تشددانه دسته های فوجی هنکری ، ذمه داریها برحکومت هنکری عائد میشود

یادداشت موصوف حکومت هنکری‌از برای تخلیه نمودن برکن‌لیند دعوت نموده اظهار میدارد که اکر حکومت هنکری بروضع موجوده خود قائم بماند البته که اجراءات تشددانه نسبت بهتعمیل شرائط صلحیه (ترایتان) استعمل خواهد شد

(دیلی نیوز پشاور)

خبر مابعد موصوله لندن مظهر است دفتر خارجیه هنکری اطلاعداده که وضع

موجوده هنکری نسبت بهمتنازعه برکن‌لیند ناقابل تسلی‌بخش است — حکومت هنکری نوت دول متحده را جواب داده می کوید که زمام اختیار که نسبت بقیام آرامی هنکری باشد بدست افواج هنکری داده شود — امروز دربین اقوام سرحدی یك خطر مهیبی طاری بوده استرویان ازین علاقه خارج شده میروند نظر باین احوال ، قیاس میشود که باید جبر وتشدد اجرا شود که مجبوریات هنکری صورت اکمال را اختیار کند (پایونیر)

(اجلاس خفیه پارلیمان آزاد سنفین‌ها)

لندن ۲۲ سنبله، جلسه پارلیمان، حریت خواهان آیرلاند امروز تاساعت دونیم انعقاد داشت — صورت جوابنامه وزارت سنفین‌هارا که برای مستر لاید جارج فرستاده شده بود بالاتفاق پسند نموده کفتند که اکر برای کفتکو باحکومت برطانیه بازرو دهد ، باید مستر آرتهر کرفته بقسم صدارت مقرر شود (وکیل) عبدالجبار مترجم

ادبیات

اقتفا حیه

شکر خدا که دیده شد آثار اتحاد
شد رب اتحاد ممد کار اتحاد
زین مجلس شریف که جمعند مسلمین
هردم همی درخشد ، انوار اتحاد
از نور التفات شه غازی جواز
روشن شد است عالم افکار اتحاد
جنس نفاق وتفرقه کاسد شد وحقیر
بالا کرفت رونق بازار اتحاد
درمجلس عزای شه تشنه لب حسین
سبط رسول و قافله سالار اتحاد
دارد حضور پادشه اتحاد خواه
این شهریار ملك و علمدار اتحاد
مارا بشکر مقدم او نیست جز دعا
آری بجز دعا چه بود کار اتحاد
یارب وجود او زبلاها نکاهدار
باجملهٔ ذوات وفا دار اتحاد
چون مجلس اتحاد و همه اتحاد خواه
ای (شیخ) لب کشای بکفتار اتحاد

(یك لایحهٔ فجیعانه وسانحهٔ غریبانهٔ عالم اسلامی)

ای مسلمانان دمی فکری سلمانی کنید
دیده دل را بنور عقل نورانی کنید
خویشتن را مستعد فیض ربانی کنید
متحد کردید ویکدل ترك خفانی کنید
یعنی اندر آفاق وهم همدستان شوید
جمله دراسلام باهم یار وپشتیبان شوید
دین اسلام مقدس کآفتاب اهتداست
خلق را درشاهراه علم وعرفان رهنماست
جمله اسباب ترقی و تمدن را وجاست
جامعیت دارد وکامل ترازوی درکجاست
این همه نقصان دراطوار مسلمانان [illegible]
این همه ذلت [illegible] [illegible]
فکر کن کاسلام بدوا از تعالی برکرفت
مقتدرشد آنچنان تاجمله بحر وبر کرفت

ورزقیها نمدنها جهان یکسر گرفت
بود سیمرغی وعالم را بزیر پر گرفت
هیچ دانی حق ترقیها باسلام ازچه داد
فاش گویم اتحاداست اتحاداست اتحاد
حق ۱ برادر گفت درقرآن جمیع مؤمنین
ذمه ۲ المسلم یکی فرموده ختم المرسلین
چونکه قرآن وحدیث نص قاطع شد یقین
پس چرا باور نداری اتحاد اهل دین
جلهرا ازهم جدا دانستن ازبددینی است
خون ومال هم روادانستن ازبید نجی است
اینکه اندازی نفاق اندرمیان مسلمین
باوجود آن شماری خویش را ازاهل دین
میخوری خون برادرهای اسلامی زکین
فتنه ها می افگنی باکفر میگردی معین
بس اسلام ای برادر غیر تسلیم ورضا
گز زبان و ۳ دست تو باشند مسلمها رها
این نفاق و تفرقه تاکی مکرر میکنی
این چها ازکینه درحق برادر میکنی
میاشی خودرا بدست خویش وابتر میکنی
خویشتن راخود بخود بی بال وبی پر میکنی
بعدازینهم ادعای علم وعرفان بهرچیست
خواش کردن مقتدای خلق نادان بهرچیست

۱ اشاره بآیهٔ شریفه ـ انما المؤمنون اخوة فاصلحوا بین اخویکم ـــ درسورهٔ حجرات

۲ اشاره بحدیث شریف ـــ ذمة المسلمین واحدة یسعی بذمتهم اقصی هم لادنا هم وهم یدو واحدة علی من سواهم ومن احقر مسلماً بذمته فعلیه لعنته الله والملئکة والناس اجمعین

۳ اشاره بحدیث شریف ـ المسلم من سلم المسلمون من یده ولسانه ـــ

میکنی درعالم اسلام شیطانی چرا
میزنی تیشه بپای خود زنادانی چرا
کردهٔ خودرا اسیر جهل ونادانی چرا
خویشتن را ساختی ننگ مسلمانی چرا
چنگ ٤ اندر عروة الوثقای حبل الله زن
چیست حبل الله زچنگ تفرقه یکسو شدن
شیعه و سنی دوشاخند و ولی ازیکشجر
اصل او توحیدو اسلام شریعت ای پسر
امتان یک رسول وپیروان یک خبر
هردو باهم شد برادر دو پسر ازیک پدر
ازچه یکشاخ ازدرخت دین خود بی میکنید
خون ومال هم روا دانسته تاکی میکنید
جنگها باخویشتن دارید ودشمن درکمین
دیگران افتاده اندر تهلکه ای اهل دین
بگذرید ازاین نفاق خانگی ای مسلمین
یکجهت ٥ گردید باهم تاخدا گردد معین
درزه یاری دین خویش همبازو شوید
این نفاق وتفرقه بگذاشته یکرو شوید

٤ اشاره بآیهٔ شریفه ـ واعتصموا بحبل الله جمیعاً ولاتفرقوا ـ

٥ اشاره بحدیث شریف ـ من جعل الهموم هما واحدا کفاه الله سایر همومه ومن تفرقت به الهموم لایبالی الله فی ای واد فیها هلک

(باقی دارد)

در چهاپ خانه حروفی دارالسلطنهٔ کابل

طبع گردید

(سرمحرر پاینده محمد)